14e JAARGANG. CURAÇAO DEN 6n. FEBRUARI 1897. N° 684

# AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

*Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.*
*Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.*
*Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—*
*Afzonderlijke nummers fl. 0.20.*
*Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl. 0.50 voor elken regel fl. 0.07½.*

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN - VAN PIETERMAAI, N° 129.

*E Courant aki ta sali toer dia Sabra.*
*Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.*
*Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba fl. 10,— pa anja.*
*Un number só fl. 0,20.*
*Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.*

## DE ZEIS VAN DEN SOCIAAL.

— Meester, zei de knecht tot zijn heer, ge hebt de schoonste redevoering gemist, die ooit uit 's menschen mond is voortgekomen! Dat was de toespraak, die onze leider daarzooeven in de "Zwaantjes" gehouden heeft tot ons burgers, die deel zullen uitmaken van de socialistenclub uit deze stad.

— Wat zeg je, Jan? Wat is dat voor een club? Wat is dat voor een toespraak? Wat heeft je die oolijkerd van een leider je op je mouw gespeld?

— Wonderbare en troostvolle dingen heeft hij ons gezegd; hij heeft ons aangetoond zoo duidelijk als twee en drie is vijf, dat alle menschen gelijk staan, dat het socialisme de vaan der gelijkheid heeft opgeheven en dat er binnenkort geen armen of rijken meer zijn zullen.

— Goede Hemel! En hebben jullie dat voor goede munt aangenomen? Of zijt ge van plan om rijken en armen op te eten?

— Neen, meneer, ik wil zeggen, dat het weldra gedaan zal zijn met het onderscheid van fortuin.

— En heeft uw leider dat gezegd?

— Ja, meneer.

— Nu zeg hem dan maar dat het een onnoozele bloed is.

— Ja, maar hij heeft het bewezen met de boeken in z'n hand?

— Met de boeken in z'n hand?

— Ja, meneer.

— Nu zeg hem dan maar dat hij een uilskuiken is. Of liever dat hij er een is en gij een, dat zijn er samen twee.

— Meneer, ge overbluft iemand met uw groote woorden!

— Och kom, man, ziet ge dan niet dat het *gezegde* van zoo'n socialenaanvoerder zotternij is? Hebt ge misschien nooit dat andere *gezegde* gehoord, dat er altijd armen en rijken zullen zijn?

— Ja wel, meneer, die zijn er *geweest*; maar onze aanvoerder zegt, dat die in het vervolg niet meer zijn zullen.

— Waarom niet?

— Omdat het socialisme met z'n zeis alles gelijk zal maaien.

— Loop heen met je zeis. Luister eens hier, en gij zult al de dwaasheid van die taal inzien. Toen je leider aan 't spreken was over gelijkheid, toen nam hij toch zeker wel op uw kosten nu en dan een slokkie?

— Zeker, meneer, want om te kunnen spreken moet men nu en dan eens drinken.

— En tegelijkertijd zat jij op een droogje, dat is een mooie gelijkheid! — Maar ik wil eens ernstig met u praten. Veronderstel eens, dat gij een groot huis moest bouwen; dan zoudt ge een architect roepen om een plan te maken, een aannemer om het uit te voeren en ook verschillende werklui, om het zware werk te doen: de eenen om steenen te rijden, de anderen om kalk te branden, weer anderen om te metselen. Nu vraag ik u: zoudt ge aan allen hetzelfde loon uitbetalen?

— Natuurlijk neen; elk zou loon krijgen naar gelang zijn werk.

— Goed, veronderstel nu eens, dat de karwei is afgeloopen. Nu zullen er zijn, die meer gewerkt, maar minder verteerd zullen hebben. Er is er bv. een die wat heeft gespaard en met zijn spaarpenningen een stukje land koopt. Zou het nu goed zijn, dat op den dag van den aankoop uw leider komt met zijn zeis der gelijkheid en het stukje land verdeelt onder al degenen, die aan het huis gewerkt hebben?

— Een mooie grap! Dat zou onrechtvaardig zijn!

— Is het dan ook geen onrechtvaardigheid, wat uw aanvoerder u op den mouw spelt?

— Maar er zijn er tegenwoordig zoovelen, die genieten van 'tgeen ze onrechtvaardig verkregen!

— Da's waar; maar gij zoudt nu het onrechtmatig gewonnene willen gaan verdeelen onder hen, die het nog slechter wonnen, of liever onder hen, die het noch goed, noch slecht wonnen. Dat er op de wereld schurken zijn is niet de schuld der fatsoenlijke menschen.

— Wiens schuld is het dan?

— Van hen, die in plaats van Gods rechtvaardigheid te prediken, die van het socialisme verkondigen, dat wil zeggen, van hen, die in plaats van iedereen het zijne te geven, altijd omgaan met de gedachte van aan anderen het hunne te ontnemen. Juist alsof de eene onrechtvaardigheid de andere zou kunnen goed maken.

— Dus kan, volgens u, de fortuin der menschen nooit gelijk worden?

— Jawel, waarom niet?

— Zoo, wanneer dan?

— Wel, als alle talenten, alle krachten, alle bekwaamheden, alle arbeid, alle deugden, elke gezondheid, alle spaarpenningen gelijk zullen zijn, jazelfs wordt nog vereischt, dat alle menschen evenveel loopen.

— 't Is wat moois! Moeten ze allemaal op dezelfde manier loopen?

— Wel zeker, man, want anders had de een immers meer schoenen noodig dan de andere.

— Maar, meneer, gekheid komt hier nu niet te pas. De toestand is veel te ernstig en treurig om ermee te spotten. Is het niet treurig te zien, welke afgrond er is tusschen den arme en den rijke? De een heeft al wat zijn hart maar begeert, de andere komt van alles te kort. De arme heeft geen brood en de rijke vermorst het. De werkman werkt den heelen dag en lijdt honger, omdat zijn loon te groot is om er van te sterven en te klein om er van te leven. Is dat niet droevig.

— Zeer zeker, Jan, diep treurig. Maar wat er aan te doen?

— Wel, een geneesmiddel zoeken.

— Waar is dat?

— Waar? In het socialisme, in het gemeenschappelijk bezit, in den uitverkoop der heele maatschappij, in één woord: in de zeis van onzen aanvoerder.

— Maar man, waarom zeg je niet liever: in de rechtvaardigheid Gods? Wanneer is het op aarde gezien dat men de eene wonde met eene andere, nog grootere, genas? God bedient zich van de socialen, om degenen te straffen, die zich bezondigden, maar vergeet niet, dat men ook op aarde gewoon is, na de straf de roede in het vuur te werpen. Dat zal ook het lot zijn van de roede Gods, die tegenwoordig socialisme heet. Wat de tegenwoordige wereld noodig heeft, dat zijn geene revoluties of opstootjes en muiterijen, maar *rechtvaardigheid* en *liefde*: en zoolang als deze twee niet opnieuw onder de menschen komen wonen, zullen de menschen [illegible] geefs is het haar zitten; tevergeefs zullen ze vechten om het kluifje der aardsche goederen, maaar ze zullen alleen bewerkstelligen, dat eene geringere kwaal veranderd worde in eene veel grootere; ze zal misschien van plaats of naam veranderen, maar inderdaad dezelfde blijven; de beulen veranderen, maar het lijden blijft.

— Dus, u meent, dat de knoop niet zit in....

— De knoop zit niet hierin, dat er armen en rijken zijn, maar dat ze

### FEUILLETON.

## Un Biage den Aire.

"Muchoe bez den mi bida mi tabata den peligro," kolonel Trompton a bisa. "Un hende no ta biba cincuenta of seisente anja sin pasa muchoe fatiga, sin coe den peligro di moeri of di haja un of otro disgracia. Pero, tantoe tempoe mi ta para ariba nos mundo, coe por pasa, bo sâ, ma na bordo di un barcoe of den globo, anto si, mi ta bira un poco nervioso.... Papiando di globo, lo mi ta corda un cos, coe lo mi conta bo si bo kier."

"Bo mester sabi anto, koe un dia a jega na mi cas un homber coe un carta di Sam Kendall, un bon amigoe di mi. Mi a combidele huntoe coe professor Jansen, pasobra mi a corda e dos hombernan sabir lo ta contentoe di combersa coe otro. Di berde, mi no a bisa ainda, kende e homber koe a bini coe e carta, tabata.

El a jama professor Montgomery, i el a bisa mi, koe e tabata haci biage den globo.

Awor mi amigoe Jansen tabata un homber, koe kier a tende semper coe gustoe papia di tal biage, i bo por kere mi of no, pero mi ta sigura bo, koe henter dia nan dos tabata papia di globo.

Jansen a declara coe un bon globo por a keda un luna, un anja mes den laria, i Montgomery a ninga esai „Mira," e dici, ora bo globo ta subi, e ta jega poco poco den aire mas lihe, *gas* koe ta aden mester tuma mas tantoe lugar i lo sali anto, p'esai nunca bo por keda mas largoe koe un dos tres ora den laria. Asina ta, i asina lo keda."

"Y si mi ta traha un awor koe no por perde nada di su *gas*, bo kier haci anto coe mi un biage den laria?" Jansen a puntra.

"Sigur no!" e otro a respondé.

I en berdad. Jansen a traha un globo di aluminium. Bao di djele tabatin un sorto di sacoe koe por a carga tantoe gas, koe globo lo keda para na un haltura di dos cientoe pia.

Jansen a forza mi pa mi haci coe nan e promer biage. Muchoe gusto mi no tabatin, pero pa haciele un fabor mi a primintiele coe lo mi bai coe ne.

Promer di drenta Jansen a pisa nos, pa e globo lo haja su peso koe el mester pa subi dos cientoe pia.

5 ora di atardi toer cos tabata cla, poco poco el a subi i na un haltura di 200 pia el a keda para manera Jansen a bisa. Mi a loebida koe mi tabatin miedoe. Montgomery a bisa koe cos tabata bai bon, i toch.... i toch....

"Te awor toer cos ta bai bon, e dici, pero com lo bo haci, Jansen, ora nos kier baha?"

"Di berde, esai mi a loebida." Jansen a responde, "pero nos no mester tin miedoe promer koe ta ora.

Larga mi studia, lo mi haja un medio pa nos baha trobe."

Jansen tabatá tantoe contentoe coe su invencion, koe el a haja e cuenta di baha un cos chikitoe, pero ami? Enfin, lo mi no bisa kiko mi tabata sinti.

"Wel kiko boso ta bisa awor?" Jansen a puntra, ora el a larga e globo subi un poco.

„Masjar bon!" Montgomery a responde, „pero pa awor nos ta basta haltoe caba," i el a paga un lampara chikitoe, koe tabata sirbi pa cayenta gas pa globo subi.

Jansen a bisa furioso: „Pakiko bo ta haci esai?"

"Pakiko?" Wel weita abao i lo bo mira com haltoe nos ta caba i bo mes a bisa koe no ta posible pa nos baha."

Nos a weita abao, i na e ora e globo a subi mas. „Ta kiko?" Montgomery dici. „O ta nada, Jansen a responde, „ mi a perde mi djente falsoe."

"Bonita, awor nos ta pisa menos i lo nos subi mas ainda."

"Bo ta kere anto, koe lo nos no por baha?" mi a puntra. "Lo nos mira, ora dauw ta coeminza cai, anto lo nos pisa mas i podiser lo nos baha anto."

Ata nos ta sinta warda den un macutoe grandi te ora dauw lo bini cai. Alafin el a cai; nos a kita nos jas pa cohe tantoe coe por, i porfin mi a ripara koe nos a baha, pero poco poco.

Su marduga nos tabata 600 pia haltoe ainda i leeuw for di toer stad.

Jansen a trose su jas i a bistiele, na mes ora globo a subi trobe. "Kiko e loco a larga cai awor trobe?" Montgomery ta grita.

"Mi a perde mi portemonnaie, pero esai no ta un motiboe pa jama mi asina."

"Awor si nos ta cla. Aworo solo ta sali, ta cayenta gas i lo nos subi mas," Montgomery dici. "Kolonel ta duel mi coe bo ta pasa asina, pero bo no tin un esposa coe jioenan manera mi."

Nos a subi mas i mas i si lo nos a sigi asina anto tramerdia lo nos tabatin na haltura di trenta mil pia. Unicoe cos koe por a sirbi ta di larga *gas* bai, pero e globo no tabatin un porta chikitoe manera toer otro.

Asina a bira 9 ora di mainta i sin papia nos a mira otro den cara ora mi a haja un idea. Mi a munstra Montgomery un revolver, koe mi a bai coe ne i mi dici: "Mi por larga *gas* sali for di globo, pero por sosede koe nos ta baha anto coe un fert, koe lo haci nos kibra nos pia i braza i Dios sabi, kiko mas."

"Purba numa. Ta nos ultimo medio, kiko bo ta kere, professor?" mi a puntra Jansen.

"Purba esai," e dici. "Tira numa Kolonel, mas koe ta duel mi koe nos no ta subi te na 40,000 pia. Nunca un hende a jega asina haltoe."

"Bam nos ta basta haltoe, i mi no tin gustoe di bai bisita angelnan. Tira"

"Ata anto!" mi a grita. Mi a tira i

geen van beiden goede Christenen zijn.

Laat uw oogen eens opengaan, Jan. De wereld moet van binnen naar buiten veranderd worden, niet omgekeerd. Om de zaken en toestanden te verbeteren, moet eerst het hart veranderd worden; en omdat in het hart alleen de godsdienst kan binnentreden, daarom kan alleen de godsdienst verbetering brengen in de maatschappelijke toestanden. Alle andere middelen zijn slechts doekjes voor het bloeden......

Het lijkt ongeloofelijk, en toch is het waar, dat de zonen van het volk zulks vergeten hebben, zelfs zoover, dat ze den godsdienst aanvallen, die nochtans zooveel belang in hen stelt.

— Waarom stelt de godsdienst zooveel belang in hen?

— Omdat wie zwak is vooral rechtvaardigheid noodig heeft, en de arme vooral liefde. Als de godsdienst verloren was gegaan, dan zou het volk hem moeten uitvinden. De godsdienst is de ware hoeksteen der maatschappij; de echte *gelijkmakende zeis van God*, omdat de godsdienst de verhevenen vernedert en de vernederden verheft.

— Daar hebt ge gelijk in. Dat is zoo!

— Niet waar? De godsdienst zegt tot den machtige: Wee u, als gij niet rechtvaardig zijt, en tot den rijke: Wee u, als gij geene liefde hebt. De godsdienst dan ook alleen, heeft die groote heiligen kunnen voortbrengen, die hunne huizen en goederen verlieten, hunne rijkdommen aan de armen gaven, en zich zelven hebben toegewijd aan den dienst van armen en noodlijdenden. Wanneer zal het socialisme eens zulke mannen voortbrengen?

— Ik denk wel van nooit.

— Welnu, wat bazelt ge dan van gelijkheid en socialisme? Dat kan immers niets anders voortbrengen dan schreeuwers en zelfzuchtigen, die den arme eerst opzetten tegen den rijke en hem dan ten eigen bate onderdrukken als roovers.

— Als roovers?

— Wel ja, omdat die gelijkheid nooit iets gaf van het hare, maar wel altijd nam van het vreemde. Nooit zei ze tot iemand boven op de ladder: kom naar beneden; maar wel tot die beneden staan: komt naar boven; of liever: helpt me eens een handje, opdat *ik* naar boven kome.

— Daar is wel een beetje van aan.

— Neen, meer dan een beetje. Meent ge, dat als de uitverkoop van heel de maatschappij inderdaad plaats heeft, dat daar de arme en zwakke veel baat bij vinden zal? Dan hebt ge 't mis; want de verdeeling zou veel hebben van een leeuwen- of wolvenverdeeling. Neen, man, alleen de *zeis van God*, de godsdienst kan de wortels van 't menschelijk hart bereiken en de begeerlijkheden der rijken afsnijden, en dat juist hebben de zwakken en kleinen noodig.

— Ge hebt gelijk.

— Waarom laat ge dan u zelven bij den neus nemen? Weet ge dan niet dat het lam altijd lam, en de wolf altijd wolf zal zijn? En de wolf wil natuurlijk revolutie, omdat hij klauwen heeft.

Neen Jan, laat u niet om den tuin leiden. De toestand der menschen kan niet gelijk zijn, omdat of hunne talenten, of hunne krachten, of hunne deugden, of hunne manieren en behoeften altijd verschillen zullen. En omdat dat zoo is, daarom heeft het volk orde en recht noodig, doch niet het recht van den wolf, maar dat van den *Goeden Herder*, — niet van de revolutie, maar van het Evangelie.

Dat hebben we niet noodig, zeggen er sommigen, we zullen ze zelf wel doen tuimelen, die boven op de ladder staan!—

Ja, maar dan komen er anderen bovenaan staan, die erger zijn dan de eersten.

We zullen de rijken wel eens uitkleeden, zeggen anderen!

Maar die uitkleeders worden zelf rijk.

Ja, maar we zullen den boel gelijkelijk verdeelen!

Och, kom, een halfuur naderhand is er toch weer ongelijkheid; want de een neemt een flinken borrel op de verdeeling, een ander niet. Zijn die gelijk?

— Nu, meneer, ik heb er voor 't oogenblik genoeg van en zie ten minste in, dat er andere en betere zeisen zijn dan die van onzen aanvoerder. Hij sprak anders mooi!

— Nu, Jan, dan weet ge voor 't oogenblik genoeg. Gegroet!

## Hoe men lid wordt der Kamer in Hongarije.

De liberale regeeringspartij in Hongarije, de partij van den grooten "kultuurstrijder" minister Banffy, heeft bij de jongste algemeene verkiezingen, zooals onzen lezers bekend is, een onverwachte en beslissende overwinning behaald. Bijna door geheel Hongarije hebben haar candidaten gezegevierd: de verschillende fractiën der oppositie zijn in den nieuwen Rijksdag voorloopig met volkomen onmacht geslagen, terwijl meer dan een derde der vergadering is samengesteld uit nieuwe leden, welke nagenoeg allen aan regeeringsinvloeden hun mandaat te danken hebben.

In den roes harer overwinning heeft de zegevierende partij alle schaamtegevoel afgelegd, en zoo komt het, dat thans de liberale bladen zelven op triomfantelijken toon de meer dan schandelijke manoeuvres aan het licht brengen, waardoor het verkiezings-resultaat werd verkregen. Men kan zich echter met die verhalen, hoe diep treurig ze eigenlijk ook zijn, wel eens een oogenblik vermaken, evenals de slimme boevenstreken van een Scapin somwijlen een lach afdwingen.

Wij hopen, dat eenige tafereeltjes uit de verkiezingsdagen in Hongarije hier niet misplaatst zullen geacht worden.

Een verkiezingslokaal in de hoofdplaats van een landelijk district; de kiezers hebben bijna allen gestemd, en de kansen van beide candidaten staan nog volkomen gelijk. De voorzitter van het stembureau maakt zich gereed de stemming voor afgeloopen te verklaren, toen de hoofd-*kortesch* [1] of verkiezingsagent van den eenen candidaat aldus de tegenpartij toespreekt: "Heer, ik heb nog dertig stemmen in reserve. Hoeveel zijn ze u waard?" — "Wat moeten ze kosten?" — "Vijf honderd gulden per stuk?" — "Zijt ge dwaas? Dat zou met de kosten, die ik nu reeds heb, vijftien duizend gulden maken."

— "Goed, dan zijn ze voor uw tegenpartij. Gij wordt niet gekozen en hebt uw geld voor niets uitgegeven."

De slotsom is, dat de stemmen door den candidaat worden gekocht. Op een teeken van den *kortesch* komen dertig man binnen, die eerlijk hun stem uitbrengen op den candidaat, die de vijftien duizend gulden betaalde. Doch nauwelijks heeft de laatste van hen zich van dien plicht gekweten, of veertig andere kiezers stormen het lokaal binnen en bezorgen met tien stemmen meerderheid de zegepraal aan den tegen-candidaat. De slimme *kortesch* had niet dertig, maar zeventig stemmen in reserve gehouden. Hij kon er dus dertig verkoopen en de geslagen partij tevens al de kosten laten betalen.

Een andere candidaat wist hetzelfde op de volgende wijze te bereiken. Zijn tegenpartij had aan een groot getal kiezers wissels van dertig gulden gegeven, betaalbaar den dag na de verkiezing. "Hoe," zei de eerste, "gij laat u paaien met beloften? Ik geef dadelijk geld. Hier met die vuile papiertjes!" — De boeren, blijde dat zij terstond geld in handen kregen, gaven hem tegen betaling de wissels en stemden op den "royalen" candidaat, welke den dag na de verkiezing de voldoening had zijn geslagen tegen-candidaat zes honderd wissels van dertig gulden ter betaling aan te bieden, en dus de kosten van zijn eigene verkiezing volkomen gedekt zag.

Ook in andere opzichten toonde zich de vindingrijkheid van het schelmachtige vernuft der candidaten en verkiezings-agenten.

Men stelle zich een ander verkiezingslokaal voor, gevuld met boeren, die deels reeds gestemd hebben, deels gereed stonden hun stem uit te brengen op zekeren candidaat A. "Ongelukkigen, wat gaat gij doen," roept op eens een stem, "weet gij niet dat A. de man is, die het Groot-Zegel heeft uitgevonden?" — Nu is de zegelbelasting een van de meest gehate belastingen in geheel Hongarije. Onthutst zagen de boeren elkander aan. "De man, die het Groot-Zegel had uitgevonden," kreeg geen enkele stem meer.

In een ander district stond een nog jeugdige regeerings-candidaat tegenover een afgevaardigde, die reeds bijna vijf-en-twintig jaar zijn mandaat vervulde. De kans voor den jeugdigen mededinger stond hachelijk. Een slimme *kortesch* wist echter raad: alom werd in de dorpen verspreid, dat ieder lid van den Rijksdag, die volle vijf-en-twintig jaar zitting had genomen, voor geheel zijn volgend leven een hoog pensioen kreeg ...te betalen door zijn kiezers. De uitslag der verkiezing was hiermede beslist.

Welke leering uit deze en soortgelijke verhalen omtrent den hongaarschen verkiezingsstrijd te putten valt?

Ons dunkt dat allereerst daaruit blijkt met hoe weinig recht door het liberalisme op de behaalde zegepraal wordt gesnoefd. Het zijn de overwinnaars-zelven, die thans met de verregaande onnoozelheid der slachtoffers van hun eigen bedriegerijen den spot drijven.

In de tweede plaats kunnen wij eruit opmaken wat te vreezen staat, als organisatie en voorlichting der minder ontwikkelde kiezers ontbreken.

(1) Een *kortesch* is in Hongarije de tusschenpersoon, welke den candidaat met zijn kiezers in betrekking stelt en het geheele verkiezingswerk voor *zijn* partij leidt.

## NIEUWSBERICHTEN.

### CURACAO.

De Gouverneur is verhinderd Zondag 7 Februari a. s. bezoeken af te wachten.

De Adjudant van den Gouverneur
VAN WINGEN.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 29 Januari jl. N°. 58 is, met ingang van den 16n. dezer maand:

a. aan den Heer J. B. Gravenhorst, Advocaat-generaal bij het Hof van Justitie alhier, eervol ontslag uit die betrekking verleend;

b. genoemde Heer Gravenhorst benoemd tot Controleur van de belastingen op den in- door- en uitvoer en het accijnsrecht; en

c. de Heer Mr. J. B. Gorsira benoemd tot Advocaat-generaal bij het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao.

De Ned. paketschoener "Gouverneur van den Brandhof" zal Vrijdag den 12n. dezer, naar de eilanden St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba vertrekken.

De mails worden op den vertrekdag om 2 uur des namiddags gesloten.

*Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:*

Rosa Anita Crunuffer, Adolf Beckmann, Leonidas S. de Fuenmayor, Juan Ml. Betancourt, Julius Senchi, O. Gonzales, Saturnino Bellorin, Colin Maduro, Leonidas Arsiniegas S., Emilio Florans, Stefania Jansson, Elodia Daniel, Eliza Michel, Eduardo Folbs.

De Hoogeerw. Heer A. J. van Baars, Administrator Apostolicus van Curaçao, heeft tijdelijk benoemd tot pastoor der Sint-Bernardusparochie te Bonaire den Weleerw. Pater R. Regouin, en in diens plaats aangesteld tot kapelaan der Sint-Annakerk te Otrabanda den Weleerw. Pater V. Ebben uit het klooster van Pietermaai.

De Weleerw. Pater Regouin is gisteren met den "Gouverneur van Heerdt" naar zijne bestemming vertrokken ter vervanging van den Weleerw. Heer G. van Rijn, die tot herstel van gezondheid voor onbepaalden tijd van de parochiëele bediening is ontheven en Maandag ll. naar Curaçao is teruggekeerd.

* *

Den 1sten Februari ll. verscheen het voor den handel van ons eiland zoo nuttige dagblad "Oficina Maritima" in feestformaat bij de herdenking van zijn twaalfjarig bestaan. Wij wenschen de redactie van de Oficina van harte geluk bij de intrede van den dertienden jaargang en mag zij met tevredenheid terugzien op het verleden, wij zijn overtuigd, dat de belofte van zich met denzelfden ijver te wijden aan de belangen van ons eiland geen ijdele, maar innig gemeende woorden zijn.

* *

Door de Directie van het Colegio Santo Tomás werd ons dezer dagen een allerkeurigst boekje vereerd, bevattende twaalf gezichten, genomen in en buiten het College. De gezichten werden bewerkt volgens portretten van de Heeren Soublette en Zoon, photografen alhier, en maken ons bekend met de uitstekende inrichting van bovengenoemd College. In dankbaarheid hebben wij dit artistieke album aangenomen.

* *

Deze week werd ons door den schrijver een present-exemplaar toegezonden van een alleszins nuttig boekje: *Método universal „Montes de Oca" para aprender y enseñar á leer el idioma castellano.* Na inzage gelooven wij dit boekje gerustelijk te kunnen aanbevelen aan de beginnende beoefenaars der Spaansche taal. Het zal hen brengen tot een juiste uitspraak der Spaansche woorden en lettergrepen

* *

De vorige week brandden te Buena Vista drie hutten af van een armen werkman, die, wijl er weinig of niets gered kon worden, daardoor al zijn have en goed verloor.

* *

Verleden week Zaterdag geraakte bij het uitzeilen der haven de golet Venus vast aan den grond ter hoogte van het Rifffort. Het gelukte echter na eenige uren het schip vlot te krijgen.

* *

Maandagmiddag omstreeks vier uur werd de Duitsche boot Thuringia door twee sleepbooten in de haven binnengesleept. Men zal zich herinneren, dat die stoomboot ongeveer twee maanden geleden aan de oostzijde van ons eiland op het

---

bala a drenta un banda i ta sali for di otro. *Gas* por a sali awor for di dos buracoe.

Promer nos a baha poco poco, pero alafin bon lihe, i despues nos no tabata baha mas, nos a cai.

"Basta nos ta jega ariba un awa," Montgomery dici, "pero si nos ta cai ariba tera, mi no tin di bisa bo, kiko lo sosede, i p'ésai larga nos tira awor tantoe cos koe nos por abao pa nos no baha tantoe lihe.

Y awor tabatin un jobementoe di thermometer, barometer, zapatoe, sombre, jas, etc.

"Professor," Montgomery dici coe Jansen, "si bo tin mas djente falsoe, tira nan abao. Toer cos por sirbi."

Tres cientoe pia haltoe nos tabatin ainda ora nos a mira un laguna i poco poco nos a bini ariba djele. Na un cierto momentoe Montgomery a cohe Jansen bao di su braza i a tirele abao den awa.

"Boela Kolonel," e dici, i na mes ora, nos tres tabata den awa.

"Kiko mas lo mi conta? Nos a jega na un casita, aja nos a haja un carosji i coe ne nos a bai New-York trobe, mientra mi a primipti mi mes, di nunca mas kita for di mundoe.

——×——

strand liep. De schade aan kiel en machinerieën moet aanzienlijk zijn en slechts met de grootste moeite is men er in geslaagd met behulp van de sleepboot Right Arm de boot te behouden. De hoogst noodige herstellingen zullen nu hier worden verricht, zoodat de Thuringia in staat zal zijn om naar een droogdok te worden gesleept.

Verleden week is men begonnen met de beschadigde lading onder den hamer te brengen, doch, naar men ons mededeelt, zijn door het opjagen van sommige handelaren de prijzen die gemaakt werden, ongemeen hoog. Zonder twijfel is deze praktijk zeer afkeurenswaardig, wijl de gevolgen daarvan later bij verkoop der goederen door de bevolking worden ondervonden en particulieren de gelegenheid wordt ontnomen om voor een lagen prijs goede inkoopen te doen.

* *
*

Curaçao heeft, en wij mogen hopen voor altijd, zijn soort millioenenheer en millioenenjuffrouw verloren, den befaamden Pedro Haseth en echtgenoote, in de wandeling genaamd Pedji i Antoinette di Bonaire. Pedro was aan boord van de Experiencia als bootsman van La Guayra uitgezeild naar Orchila, waar hij de twee andere opvarenden achterliet en toen heimelijk het anker lichtte om alleen de reis te vervolgen. Op het schip, eigendom van den Heer Carlos Haseth, was een koffer met tachtig gulden aan geldswaarde, alsmede een lading geitenvellen. Verleden week Woensdag moet Pedji 's nachts aan de zuidzijde van Curaçao geland zijn om zijn vrouw te halen, die hem met meevoering van een minderjarigen jongen gevolgd is. Naar men zegt, heeft hij verder koers gezet naar Rio-Hacha.

* *
*

Volgens bericht van Aruba heeft de kapitein van de Ellen Grave, geladen met phosphaat, in den nacht van den 28sten Januari zijn schip aan den zuid-oostelijken kust van dat eiland op land gestuurd om opvarenden en lading te redden. Den vorigen dag was het bij Boca San Nicolas aan den grond geraakt, doch toen spoedig vlot gekomen. Bij het vervolgen der reis bleek echter, dat het een groot lek had gekregen en er geen ander middel tot behoud bestond dan om op de kust aan te sturen.

* *
*

Een schrijven van Sint Eustatius meldt ons, dat daar den 8sten Januari aan den zeekant het lijk is gevonden van een vrouw, dat duidelijk de sporen van een gewelddadigen dood droeg. Wie de schuldige en wat de oorzaak van dien moord is, weet men niet, ofschoon er zware verdenking rust op een persoon, met wien de verslagene in ongeoorloofde betrekking stond. De justitie doet ijverig onderzoek.

* *
*

Den 11den Februari zullen per Prins Willem II van Amsterdam vertrekken om naar de Curaçaosche missie terug te keeren de WelEerw. Paters C. Smitz en J. v. d. Veer, die tot herstel van gezondheid in het vaderland hebben vertoefd. Met hen zal ook de WelEerw. Pater M. Dahlhaus uit het klooster van Huisen de reis naar Curaçao aanvaarden, en zullen zes Eerw. Fraters van Tilburg en eenige Zusters van Roosendaal hunne bestemming volgen om hier op ons eiland de krachten van het Katholiek bijzonder onderwijs te komen versterken.

## NEDERLAND.

—H. H. M. M. de Koninginnen waren beiden tegenwoordig bij de audiëntie, 28 Dec. verleend aan den nieuwbenoemden Pauselijken Internuntius Mgr. Tarnassi. Zijne Excellentie vertrok daarna den 5den Januari naar Luxemburg ter overhandiging van zijne geloofsbrieven, die hem tevens bij het groothertogdom Luxemburg als Pauselijk gezant accrediteeren, en keerde den 12den Januari in de residentie terug.

Mgr. Tarnassi werd in 1848 te Rome geboren. Als jeugdig priester reeds werd hij belast met een leerstoel in de kerkgeschiedenis aan het College van de Propaganda, waar hij als zoodanig de ambtgenoot was o. a. van den tegenwoordigen kardinaal Satolli en den vorigen internuntius Mgr. Lorenzelli, die respectievelijk de moraal en de philosophie doceerden.

Weldra tot de Pauselijke diplomatie geroepen, was Mgr. Tarnassi eerst werkzaam als auditeur te Munchen, daarna te Weenen, om, in de laatste jaren, als secretaris aan de Congregatie van Buitengewone Kerkelijke Aangelegenheden te Rome uitstekende diensten te bewijzen. Een zijner laatste diplomatieke werkzaamheden, die met den besten uitslag werd bekroond, was het sluiten van een overeenkomst tusschen den H. Stoel en de Russische regeering.

—Den 6den Januari is in de tot aan den koepel gevulde groote zaal van het *Paleis voor Volksvlijt* dr. Schaepman, uitgenoodigd door het Comité van voorbereiding der organisatie eener katholieke kiesvereeniging te Amsterdam, opgetreden voor de oude en toekomstige katholieke kiezers van de hoofdstad.

Een breede schaar van geestelijken en notabelen vulde de eerste rijen, terwijl het comité van organisatie op het podium vóór de groene tafel had plaats genomen.

Na een welkomstgroet, door mr. Van Waterschoot Van der Gracht, den voorzitter van het comité aan dr. Schaepman gebracht, en na een korte dankbetuiging van dezen voor de ontvangst en de getoonde belangstelling, ging spreker onmiddellijk over tot de behandeling van het onderwerp: het tot stand brengen van een organisatie der katholieke kiezers van Amsterdam, het zich vereenigen tot een eendrachtige en gemeenschappelijk werkzaamheid.

—Het Departement van Koloniën ontving den 9den Jan. het volgende telegram:

*Eergisteren nabij Poeding na scherp gevecht handgemeen geraakt met een groote bende, wier stelling genomen werd. Terugtocht vond ongehinderd plaats. Toekoe Oemar oostwaarts teruggetrokken.*

*Een officier aan zonnesteek overleden; een officier gesneuveld, en zeventien militairen beneden dien rang gewond.*

—De correspondent te Batavia van de *N. R. Ct.* meldt, dat majoor Beets tengevolge van zonnesteek te Lehong is overleden. Bij een verkenning in Lehong werden onze troepen door den vijand vervolgd. Luitenant van Hennekeler sneuvelde en 14 minderen werden gewond.

—Een officieel bericht van den 13 Jan. luidt:

*Vijand had bij het gevecht bij Poeding, in Lohong, op 7 dezer, 40 dooden en gewonden. 19 dezer werd vijand van bovenloop der Lohongrivier verdreven, waarbij 2 fuseliers gewond werden en vijand 20 dooden en gewonden bekwam. Groot aantal bewoners der 6 Moekims vertrokken uit Lohong naar Okhleh.*

## BUITENLAND.

**Rome.** — Z. H. de Paus heeft gelukwenschen gezonden aan Keizer Wilhelm II, wegens zijn optreden tegen het tweegevecht.—Men verzekert, dat Z. H. pogingen zal aanwenden, om van de Fransche en Oostenrijksche Overheden eveneens betengeling van dit barbaarsch gebruik te verkrijgen.

—Op den betrekkelijk nog jeugdigen leeftijd van 62 jaar is den 3 den Jan. de kardinaal-aartsbisschop Guglielmo Sanfelice de Acquavella van Napels overleden. Hij was 18 April 1834 te Aversa geboren en op 24 Maart 1884 opgenomen in het H. College van kardinalen, dat thans door zijn overlijden een zeer zwaar verlies lijdt.

—De H. Vader heeft gewild, dat de armen zijner stad Rome, helaas zoo talrijk sedert hijzelf er van beroofd is, althans in staat gesteld werden, in blijde stemming het Kerstfeest te vieren. Ditmaal heeft men hem wederom met vaderlijke edelmoedigheid met de eene hand zien weggeven wat hij met de andere ontving. Op zijn bevel heeft de apostolische aalmoezenarij door de pastoors der onderscheidene parochiën overvloedigen onderstand uitgereikt aan de behoeftige gezinnen, met name kleeren en ondergoed en, waar het noodig was, ook heele nieuwe bedden. Daarenboven is het vicariaat van Rome belast, mildelijk de behoeftige priesters te ondersteunen, vooral dezulken, die zich wijden aan de opvoeding der kinderen van het volk. Eindelijk hebben de secretariaten der Breven en Memorialen en de apostolische Daterie, ingevolge welwillende beschikking van Z. H., milde hulpmiddelen verschaft aan de beschaamde armen, aan die talrijke van haar rang vervallen families, welke men ten gevolge der laatste rampen in Rome aantreft. Aldus neemt de liefde des Pausen het meest vaderlijk karakter aan, volkomen in overeenstemming met de tijdsomstandigheden, en voor de Katholieke wereld is dit een nieuwe drijfveer om te verdubbelen in edelmoedigheid tegenover het verheven slachtoffer der Italiaansche revolutie.

**Italie.** — De officieuse bladen laten thans doorschemeren, dat de aan Menelik te betalen schadevergoeding niet onaanzienlijk is. Besprekingen daarover van de ministers met majoor Merazzini en den directeur der nationale bank hebben thans plaats.

—Crispi heeft te Palermo gepleit; aan de deur van het gerechtsgebouw stond een dichte menigte, die den landgenoot, den tirannieken oud-minister, uitjouwde en uitschold. Er werden arrestaties gedaan. Ook toen Crispi het gebouw verliet, werd er vijandig tegen hem gemanifesteerd.

**Frankrijk.**—De nieuwe gezant van den Heiligen Stoel bij de Fransche regeering, aartsbisschop Clari, heeft aan een medewerker van de *Figaro* eenige mededeelingen gedaan over de gevoelens van den Paus. Hij zeide: "De Paus noemt Frankrijk zijn oudste en meest geliefde dochter, om het roemrijk verleden en de toekomst, die nog roemrijker zal worden. In zijn vaderlijke liefde vergeet hij de dwaasheden, waartoe Frankrijk door zijn van levenskracht overstroomde natuur wordt medegesleept. Hij weet, dat volken zoo goed als individuën onderworpen zijn aan ziekten, maar hij weet ook dat krachtige gestellen genezen en zwakke sterven. Ik zal, als gezant, de politiek volgen, die in de Encyclieken en toespraken van den Paus is neergelegd. Leo XIII wil, dat alle Franschen, zonder onderscheid, arbeiden zullen aan het heil van hun vaderland. En hij is meer dan overtuigd, dat de wederoprichting der menschheid zal uitgaan van de overwinning des rechts en der gerechtigheid door Frankrijk." De Aartsbisschop deelde nog mede, dat de Paus lichamelijk en geestelijk frisch en gezond is.

—De H. Vader heeft tot den Kardinaal-aartsbisschop van Parijs een zeer gewichtig schrijven gericht betreffende het zilveren feest van de nationale eereboete, dat den 17en Januari in de basiliek van Montmartre is gevierd. De Fransche Katholieken, voegt de *Vérité* er bij, verheugen zich over deze blijde tijding, die bewijst dat de Paus zelf zich gewaardigt zich aan te sluiten bij de jubelfeesten der nationale eereboete.

**Duitschland.** — Keizer Wilhelm heeft, ter gelegenheid van den Nieuwjaarsdag, een dagorder tot het leger gericht, waarbij wordt medegedeeld dat de bevoegdheden der Raden van Eer voortaan aanmerkelijk zullen worden uitgebreid, zoodat alle geschillen van officieren onderling en met anderen door deze Raden in hoogste instantie zullen kunnen worden beslecht. Zij luidt als volgt: "Ik wil, dat het tweegevecht onder mijn officieren, beter dan tot heden het geval was, voorkomen zal worden." En dan volgen de middelen: Den Raad van Eer moet onmiddellijk het bestaan van een ernstig geschil medegedeeld worden. Na mondeling en schriftelijk onderzoek beslist die Raad dan, dat of de partijen hun eer onaangetast moeten achten, óf dat een verzoening moet plaats hebben, óf ook de Raad verklaart, dat een nader onderzoek behoort plaats te hebben. De beslissing van den Raad van Eer wordt dan nog aan het oordeel van den Regiments-commandant onderworpen. Van de beide eerstgenoemde beslissingen van den Raad is hooger beroep bij het opperbestuur van het leger mogelijk. Bij een zaak van eer tusschen een officier en een burger kan ook de Militaire Raad van Eer onder zekere omstandigheden een verzoening in de hand werken. Van het duel wordt overigens door Z. M. gezegd: "De aanleiding is dikwijls van onbeteekenenden aard: particuliere geschillen en beleedigingen, waarbij een minnelijke schikking zonder nadeel voor de standseer mogelijk is. De officier moet het als onrecht erkennen, de eer van een ander aan te tasten. Heeft hij daartegen in overijling of opwinding gezondigd, dan handelt hij ridderlijk, wanneer hij niet bij zijn onrecht blijft, maar tot eene minnelijke schikking de hand biedt. Niet minder moet hij, wien eene krenking of beleediging wedervaren is, de ter verzoening aangeboden hand aannemen, zoover standseer en goede zeden dit toelaten."

**Engeland.** — Volgens officieële opgave in het *Catholic Directory for* 1897 heeft de Kerk in Engeland en Wales op 't oogenblik 1 kardinaal aartsbisschop en 14 bisschoppen, 2 wijbisschoppen en 1 vicarius apostolicus voor 't graafschap Wales, te zamen 18 bisschoppen, met 2686 priesters, die 1463 kerken en kapellen bedienen. Schotland heeft 7 bisschoppen, 401 priesters en 349 kerken.

Totaal voor Groot Britannië (Engeland en Schotland): 1 Jan. 1897, 25 bisschoppen, 3090 priesters, 1812 kerken; 1 Jan. 1895, 23 bisschoppen, 2977 priesters, 1763 kerken.

Uit dezen aanwas blijkt van zelf het toenemen van het aantal bekeeringen.

Onze Heilige Vader de Paus, die zulk een groot belang stelt in den vooruitgang van het Katholicisme in Engeland, heeft zijn verlangen uitgedrukt van tijd tot tijd statistieken te ontvangen van 't getal bekeeringen. Deze statistiek toont, dat gedurende de 15 laatste maanden bijna 15.000 bekeeringen hebben plaats gehad. In het aartsdiocees van Westminster alleen zijn meer dan 2000 in de Kerk opgenomen.

Naar *Diggers News* ... onder de gegeven omstandigheden door de Zuid-Afrikaansche Republiek wegens den inval eene schadeloosstelling worden verlangd van 2 millioen pond sterling, 24 millioen gulden.

**Rusland.** — Namens 1500 Fransche dagbladen zal aan den Keizer van Rusland en diens gemalin eene schilderij worden aangeboden van Edouard Detaille, voorstellende de revue te Châlons van 9 October 1896. Het moet uitnemend zijn geslaagd en stelt het oogenblik voor, waarop de Czaar te paard het vaandel salueert van het voor hem defileerend regiment der jagers te voet. Het is een geschenk van de geheele Fransche pers, zonder onderscheid van kleur en richting, gelijk blijkt uit een begeleidend uiterst warm gesteld schrijven, naar aanleiding van het door den Czaar bij die gelegenheid gebezigde woord: „wapenbroederschap."

**Bulgarije.** — Op de comedie van het proces tegen de moordenaars van Stambuloff te Sofia is een even karakteristiek naspel gevolgd: onder de toejuichingen van de gehoorzame meerderheid der Sobranje, heeft, zooals wij reeds meldden, de Bulgaarsche Regeering mededeeling gedaan van het besluit, waarbij volledige amnestie verleend is aan de naar Rusland gedeserteerde en in Russischen dienst getreden officieren. Dit waren de officieren, die den 21 Augustus 1886 vorst Alexander des nachts in zijn paleis overvielen, tot afdanken noopten en gevankelijk wegvoerden, alsmede eenigen, die in samenzweringen tegen den tegenwoordigen vorst Ferdinand betrokken zijn geweest. Deze officieren, 45 in getal, mogen niet alleen naar Bulgarije terugkeeren, maar zij ontvangen ook het volle pensioen, waarop zij aanspraak zouden hebben gehad, wanneer zij niet aan den „coup d'état" hadden deelgenomen en niet gedeserteerd waren. De door de gede-

serteerde officieren in het Russische leger volbrachte diensttijd wordt gerekend bij dien in het Bulgaarsche leger. Vroeger werd reeds medegedeeld, dat de deserteurs bij eventueele vacatures ook weder in het Bulgaarsche leger zullen worden aangesteld, waarbij vermoedelijk ook rekening gehouden wordt met den dienst tijd in het Russische; daaromtrent bestaat echter nog geen volledige zekerheid. Wel is het intusschen zeker, dat de vorst van Bulgarije tegenover Rusland concessiën van verre strekking heeft gedaan, die nog bedenkelijke gevolgen kunnen hebben voor de discipline in het Bulgaarsche leger.

## VERSCHEIDENHEDEN.

Een leuke.

Uitgever: De tweede editie zal gemakkelijker van de hand gaan dan de eerste, geloof ik.

Dichter: Jammer, dat wij niet met de tweede begonnen zijn.

## ADVERTENTIEN.



## TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

### NEW-YORK.

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

| 1897 | Caracas | Venezuela | Philadelphia | Caracas | Venezuela | Philadelphia |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Vertrekt van NEW YORK.... | Jan. 6 | Jan. 16 | Jan. 27 | Feb. 4 | Feb. 13 | Feb. 24 |
| Komt aan te CURAÇAO .... | „ 12 | „ 22 | Feb. 3 | „ 10 | „ 19 | Maart 3 |
| Vertrekt van „ .... | „ 13 | „ 23 | „ 3 | „ 11 | „ 20 | „ 3 |
| Komt aan te PTO. CABELLO | „ 14 | „ 24 | „ 4 | „ 12 | „ 21 | „ 4 |
| Vertrekt van „ | „ 15 | „ 25 | „ 5 | „ 13 | „ 22 | „ 5 |
| Komt aan te LA GUAYRA.. | „ 16 | „ 26 | „ 6 | „ 14 | „ 23 | „ 6 |
| Vertrekt van „ .. | „ 19 | „ 29 | „ 9 | „ 17 | „ 26 | „ 9 |
| Komt aan te PTO. CABELLO | „ 20 | „ 30 | „ 10 | „ 18 | „ 27 | „ 10 |
| Vertrekt van „ | „ 20 | „ 30 | „ 10 | „ 18 | „ 27 | „ 10 |
| Komt aan te CURAÇAO .... | „ 21 | „ 31 | „ 11 | „ 19 | „ 28 | „ 11 |
| Vertrekt van „ .... | „ 22 | Feb. 1 | „ 11 | „ 19 | Maart 1 | „ 11 |
| Komt LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen | „ 23 | „ 2 | „ 12 | „ 20 | „ 2 | „ 12 |
| Komt aan te NEW-YORK.... | „ 29 | „ 8 | „ 18 | „ 26 | „ | „ 18 |

### Stoomschip Maracaibo

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Vertrekt van CURAÇAO.... | Jan. 13 | Jan. 23 | Feb. 3 | Feb. 12 | Feb. 20 | Maart 3 |
| Komt aan te MARACAIBO.... | „ 14 | „ 24 | „ 4 | „ 13 | „ 21 | „ 4 |
| Vertrekt van " .... | , 19 | „ 29 | „ 9 | „ 17 | „ 26 | „ 9 |
| Komt aan te CURAÇAO...... | „ 20 | „ 30 | „ 10 | „ 18 | „ 27 | „ 10 |

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
*Agenten.*